

On the Development of the Position of Czech Enclitic Pronoun *mi* in Czech Bibles from the 14th to 21st Century

Radek Čech, Pavel Kosek, Ján Mačutek,
Olga Navrátilová

MUNI
ARTS

Diachronic Slavonic Syntax 5:
Function Words in the Diachrony of Slavic
Languages (DSSL 5), Brno 2022



Notes

Long-term research into the development of Czech clitics

- auxiliary clitics
- pronominal clitics
- supported by the project GA ČR GA17-02545S, 2017–2019
- research team:

Radek Čech (Ostrava), Olga Navrátilová, Pavel Kosek (Brno), Ján Mačutek (Bratislava)



Aims

- analysis of the development of Czech pronominal dative form *mi* ‘to me’
dependent of a finite verb
 - ✓ word-order positions of clitics in the history of Czech
 - ✓ the relation between post-initial and contact word-ordering – is it a competition or a cooperation (Čech et al. 2019a)?
 - ✓ the competition of the post-initial and non-post-initial positions

The object of our research

- dative form *mi* 'to me' of the 1st Ps pronoun
- from Proto-Slavic a permanent enclitic

Word-order position of (en)clitics in the history of Czech (Ertl 1924, Kosek 2011)

I. post-initial position (2P)

II. contact or verb-adjacent position (VA)

III. medial isolated position, e.g. the position of an clitic in the middle of the clause, with no contact with the governor

Word-ordering of “word” clitics in the history of Czech (Ertl 1924, Kosek 2011)

Demonstrated

- by schemes containing following phrases:

XP/YP/ZP = any phrase in a sentence which consists of one or more words

cl = (en)clitic

V = verb

[...] = any number of additional phrases in the clause

- by examples from analysed bibles

Post-initial or Wackernagel's position(2P)

Second position in a clause:

(1) a. XP – cl

*Přisahej*₁ *mi*₂ ČSP Gn 47:31

b. XP – cl – YP

*Jeden*₁ *mi*₂ *odešel*₃ Gn 44:28

c. XP – cl – YP – ZP – [...]

*Toto*₁ *mi*₂ [*ten muž*]₃ *říkal* ČSP Gn 20:30

Contact position

The enclitic can be placed in the immediate vicinity of the finite verb (V), on which it is syntactically / morphologically dependent (= *governor*; Toman 2000 uses the term *regent*).

a) postverbal position of the clitic after its governor:

(2) V – cl

b) preverbal position of the clitic before its governor:

(3) cl – V

Contact position – postverbal position

a) postverbal position of the clitic:

(2) a. **V – cl**

Přisáhni *mi* BiblKral Gn 47:31

b. **V – cl – XP – [...]**

Dal₁ *mi*₂ *Bůh*₃ [*jiné símě*]₄ [...] BiblKral Gn 4:25

c. **XP – V – cl – YP – ZP – [...]**

[*Bůh otce vašeho*]₁ ***mluvil***₂ *mi*₃ *nocí pominulé* [...] BiblKral Gn 31:29

d. **XP – YP – [...] – V – cl**

A aj [*slunce, a měsíc, a jedenácte hvězd*]₁ ***klanělo***₂ *mi* *se*₃ BiblKral Gn 37:9

Contact position – preverbal position

b) preverbal position of the clitic:

(3) a. XP – **cl** – **V**

*Nepustím tě, [leč₁ mi₂ **požehnáš**₃] BiblKral Gn 32:26*

b. XP – **cl** – **V** – YP – [...]

*Tak₁ mi₂ **učinil**₃ [služebník tvůj]₄ BiblKral Gn 39:19*

c. XP – YP – [...] – **cl** – **V** – ZP – [...]

*[...] neboť₁ Bůh₂ mi₃ **byl**₄ milostiv a mám všechno ČSP Gn 33:11*

e. XP – YP – ZP – [...] – **cl** – **V**

*[...] nebo₁ [vedlé běhu ženského]₂ nyní₃ mi se₄ **přihodilo** BiblKral Gn 31:35*

Medial isolated position

- position of the clitic in the middle of the clause, with no contact with its governor,
- placing a clitic in this position is interpreted as an information structure effect (Lenertová 2001; Uhlířová, Kosta & Veselovská 2017)

(6) a. XP – YP – [...] – **cl** – ZP – [...] – **V** – [...]

Jakož₁ [i Biskup]₂ svědek₃ mi₄ toho₅ jest₆ i všickni Starší BiblKral Act 22:5

Ambiguous examples of post-initial and contact position

- the post-initial and contact positions are not in a complementary distribution

- there are a number of examples where these two positions cooperate, (1a.)/(4a.), (5a.,b.):

post-initial and postverbal – (1.a), (2a.), (2b.)

(1) a. **Přisahej**₁ **mi**₂ ČSP Gn 47:31

(2) a. **Přisáhni** **mi** BiblKral Gn 47:31

(2) b. **Dal**₁ **mi**₂ **Bůh**₃ [**jiné símě**]₄ [...] BiblKral Gn 4:25

post-initial and preverbal – (1b.),

(1) b. **Jeden**₁ **mi**₂ **odešel**₃ Gn 44:28

(3) a. **Nepustím tě**, [**leč**₁ **mi**₂ **požehnáš**]₃ BiblKral Gn 32:26

(3) b. **Tak**₁ **mi**₂ **učinil**₃ [**služebník tvůj**]₄ BiblKral Gn 39:19

Our annotation system

Reflects two point of view

- Position of the clitic form *mi* in the clause: initial – non-post-initial – non-post-initial
- The enclitic's position with respect to its governor: postverbal – preverbal (– interverbal) – isolated

interverbal = enclitic appears in between the auxiliary verb and the non-finite verbal form of an analytic form, such *Budu mi říkat*

Possible combinations of the criteria

clausal position	initial	post-initial	non-post-initial
position with respect to its governor			
postverbal	-	X	X
preverbal	X	X	X
interverbal	-	X	X
isolated	X	X	X

The data: analyzed Bible books

The research is carried out in eight Bible translations

- three books from the Old Testament (Genesis, Job, Isaiah)
- and three from the New Testament (Matthew, Acts, Revelation)

The data: analyzed Bibles

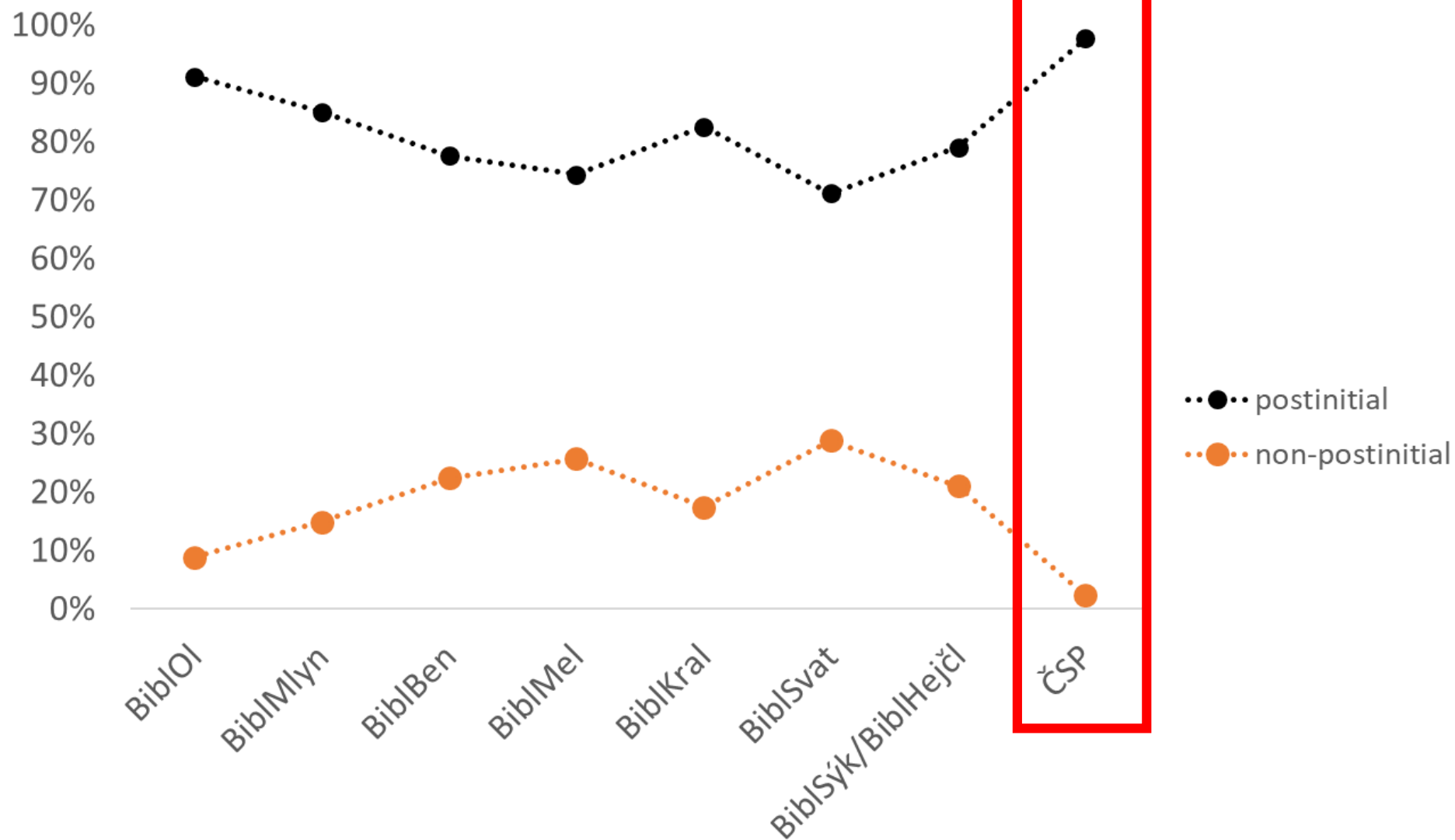
- The research is carried out in selected Czech Bible translations
 - BiblOl – *Bible olomoucká / Bible of Olomouc* (1417)
 - BiblMlyn – *Bible mlynářčina / Miller's Bible* (ca. 1450–1475)
 - BiblBen – *Bible benátská / Venetian Bible* (1506)
 - BiblMel – *Bible Melantrichova / Melantrich's Bible* (1570)
 - BiblKral – *Bible kralická / Bible of Kralice* (1594)
 - BiblSvat – *Bible svatováclavská / Bible of St. Wenceslas* (1677)
 - BiblSýk – *Nový zákon / New Testament* (1909) and *Bible česká / Czech Bible*
BiblHejčl (1917, only Old Testament)
 - ČSP – *Bible: Český studijní překlad Bible / Czech Study Translation* (2009)

Results

Development of clausal position of *mi*

		initial p.	post-initial p.	non-post-initial p.	Σ
BiblOI	1417	0	217	21	238
%		0%	91.18%	8.82%	
BiblMlyn	2nd. half of 15th C	0	206	36	242
%		0%	85.12%	14.88%	
BiblBen	1506	0	204	59	263
%		0%	77.57%	22.43%	
BibIMel	1570	0	194	67	261
%		0%	74.33%	25.67%	
BibIKral	1594	0	227	48	275
%		0%	82.55%	17.45%	
BibISvat	1677	0	175	71	246
%		0%	71.14%	28.86%	
BibISýk/BibIHejčl	1909/1917	0	226	60	286
%		0%	79.02%	20.98%	
ČSP	2009	0	255	6	261
%		0%	97.70%	2.30%	

Development of clausal position of *mi*



Results I

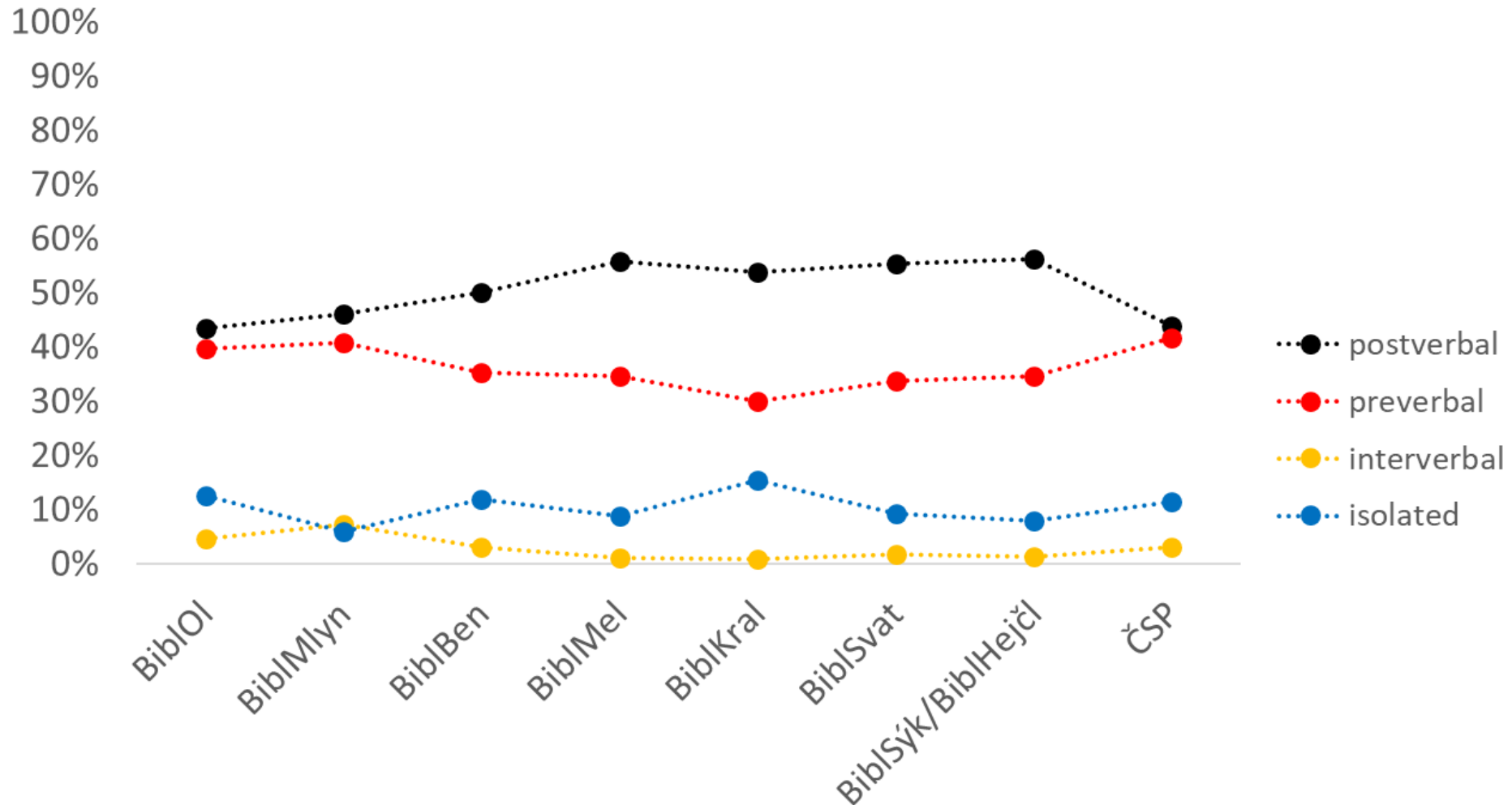
- there is a significant variation between post-initial and non-post-initial positions in the analysed bibles until the beginning of 20th C.
- the post-initial position is the most frequent (prevailing) position of the (en)clitic *mi* throughout the historical development of Czech
- until the beginning of 20th century, there was relatively high number of non-post-initial positions – about from 8 to 28%
- it is only in the translation of the early 21st century (ČSP) that the number of non-post-initial positions has been significantly reduced (about 2%)
- during 20th century, the historical change took place that led to the victory of the post-initial position and the retreat of the contact position (Ertl 1924: 266–267; Mathesius 1947: 343; Toman 2004: 74)

Post-initial position and/or contact
position?

Development of the post-initial position of *mi* - the relation between the (en)clitic and its governor

		postverbal p.	preverbal p.	interverbal p.	isolated p.	Σ
BibIOI	1417	94	86	10	27	217
%		43.32%	39.63%	4.61%	12.44%	
BibIMlyn	2nd half 15. C.	95	84	15	12	206
%		46.12%	40.78%	7.28%	5.83%	
BibIBen	1506	102	72	6	24	204
%		50%	35.29%	2.94%	11.76%	
BibIMel	1570	108	67	2	17	194
%		55.67%	34.54%	1.03%	8.76%	
BibIKral	1594	122	68	2	35	227
%		53.74%	29.96%	0.88%	15.42%	
BibISvat	1677	97	59	3	16	175
%		55.43%	33.71%	1.71%	9.14%	
BibISýk/ BibIHejčl	1909/1917	127	78	3	18	226
%		56.19%	34.51%	1.33%	7.96%	
ČSP	2009	112	106	8	29	255
%		43.92%	41.57%	3.14%	11.37%	

Development of the post-initial position of *mi* - the relation between the (en)clitic and its governor



Development of the post-initial and contact positions in the Czech Bible translations

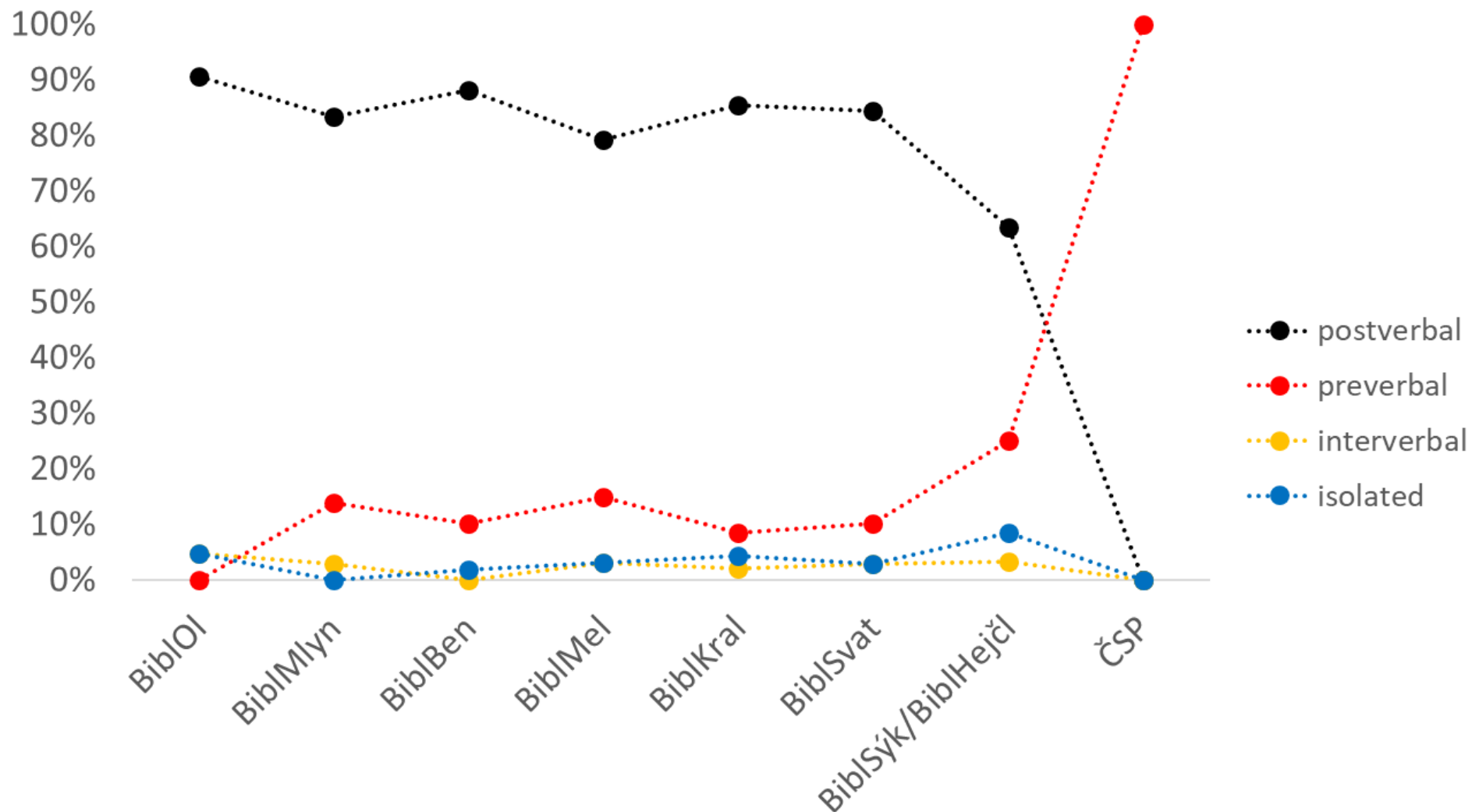
- high number of contact variants of the post-initial position in all analysed Czech bible translations, including the newest Czech translation (almost 90 % of post-initial position are variants of contact position)
- this cooperation of post-initial and contact positions is typical for Czech bible translation (Čech, Kosek, Navrátilová, Mačutek, 2019a)

Non-post-initial positions

Development of the non-post-initial positions of *mi* - the relation between the (en)clitic and its governor

		postverbal p.	preverbal p.	interverbal p.	isolated p.	Σ
BibIOI	1417	19	0	1	1	21
%		90.48%	0%	4.76%	4.76%	
BibIMlyn	2. pol. 15. st.	30	5	1	0	36
%		83.33%	13.89%	2.78%	0%	
BibIBen	1506	52	6	0	1	59
%		88.14%	10.17%	0%	1.69%	
BibIMel	1570	53	10	2	2	67
%		79.10%	14.93%	2.99%	2.99%	
BibIKral	1594	41	4	1	2	48
%		85.42%	8.33%	2.08%	4.17%	
BibISvat	1677	59	7	2	2	70
%		84.29%	10.00%	2.86%	2.86%	
BibISýk/BibIHejčl	1909	38	15	2	5	60
%		63.33%	25.00%	3.33%	8.33%	
ČSP	2009	0	6	0	0	6
%		0%	100%	0%	0%	

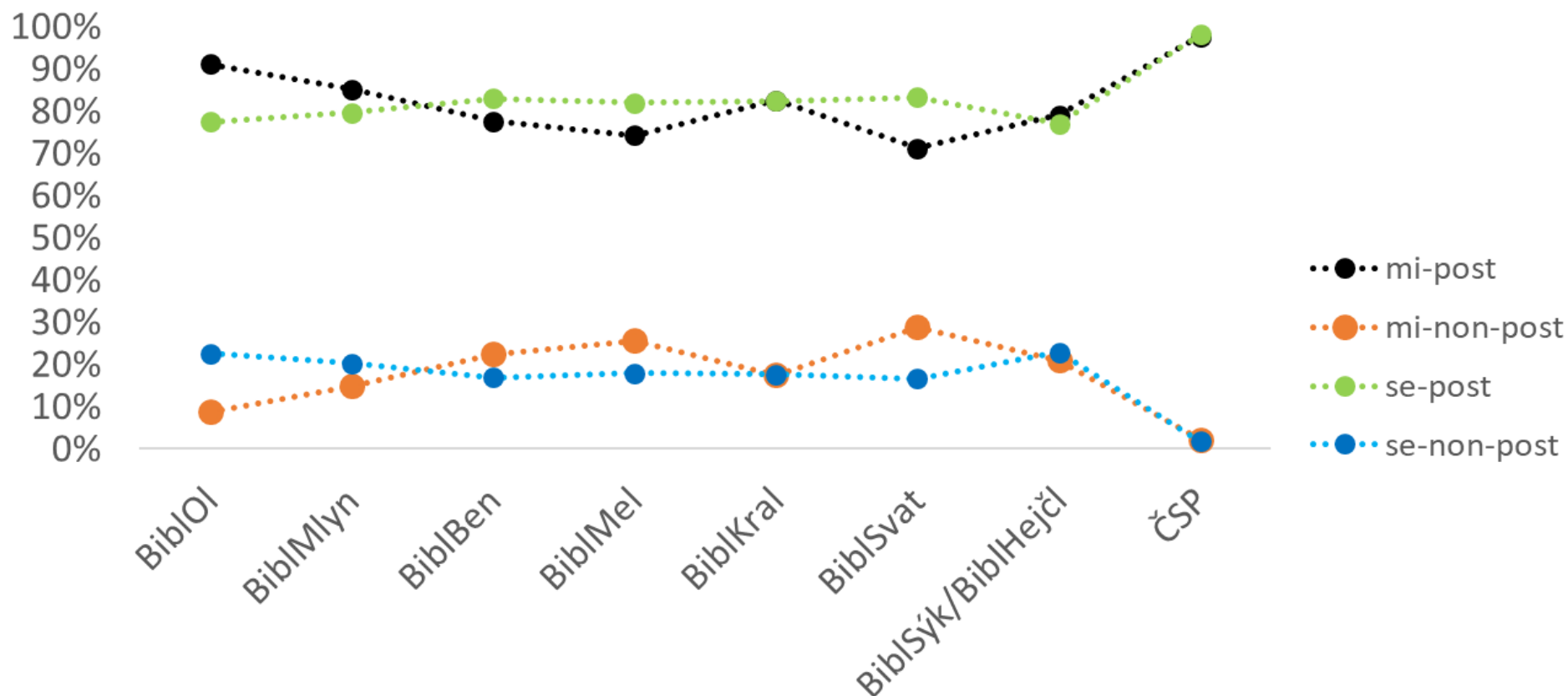
Development of the non-post-initial positions of *mi* - the relation between the (en)clitic and its governor



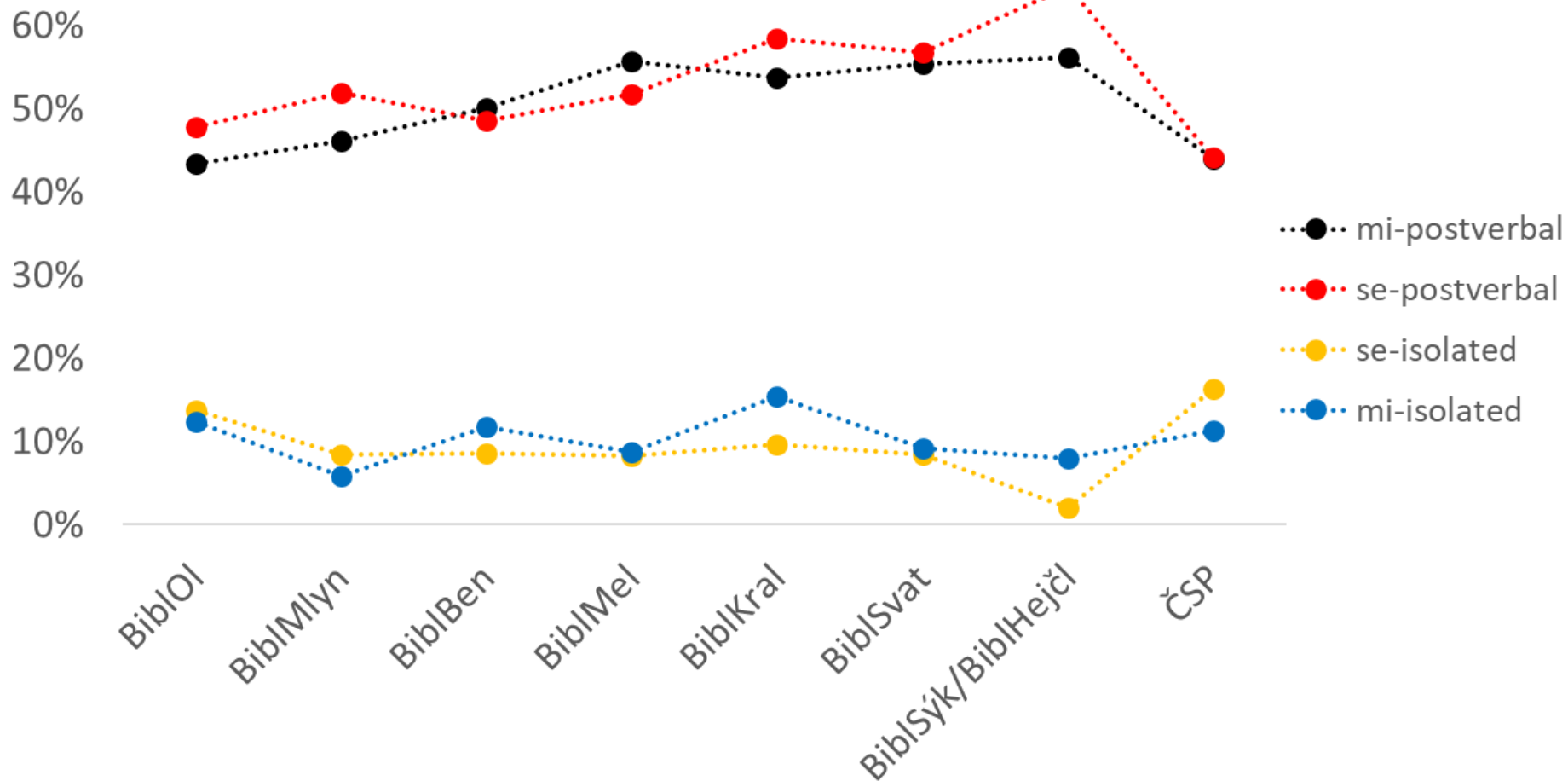
Non-post-initial positions - results

- until the beginning of the 20th century, the post-verbal position dominated
- during 20th century, radical decline of the number of postverbal position – another symptom of the historical change that led to the victory of the post-initial position and the retreat of the contact position
- the proportion of isolated non-post-initial position is low

Mi versus sě/se



Mi versus sě/se



Conclusions

- the enclitic dative form *mi* appear both in postinitial and non-post-initial positions
- the postinitial contact position is the basic (neutral) word order position of the Older Czech (en)clitics, whereas the non-post-initial position is less frequent
- both postinitial and non-postinitial positions are mostly motivated by the contact word-ordering – esp. postverbal position
- the examples of the medial isolated position are almost absent
- all analyzed Czech Bible translations are characterized by the cooperation of post-initial and contact word-ordering of enclitics – a typical typical feature of Czech biblical style?

Thank you for your attention

Prameny

ČSP: *Český studijní překlad*. 2009. Dostupné z <http://www.obohu.cz/bible/>

BiblDrážď: *Bible drážďanská*. 70. léta 14. stol. Kyas, Vladimír. (ed.). 1981. *Staročeská bible drážďanská a olomoucká: kritické vydání nejstaršího českého překladu bible ze 14. století. I. Evangelia*. Praha: Academia.

BiblOl: *Bible olomoucká*. 1417. Kyas, Vladimír. (ed.). 1981. *Staročeská bible drážďanská a olomoucká: kritické vydání nejstaršího českého překladu bible ze 14. století. I. Evangelia*. Praha: Academia.

BiblMlyn: *Bible mlynářčina* (cca 1450–1475). Deponováno v Národní knihovně České republiky, sign. XVII.A.10.

BilBen: *Bible benátská* – „Bibli česká“. 1506. Benátky: Hermann Liechtenstein.

BilMel: *Bible Melantrichova* – „Bibli česká“. 1570. 4. vydání. Praha: Jiří Melantrich z Aventinu st.

BilKral: *Bible kralická* – „Bibli české díl šestý“. 1593. Kralice: Bratrská tiskárna.

BiblSvat: *Bible svatováclavská* – „Druhý díl Bibli, totižto Nový zákon“. 1677. Praha: Dědictví sv. Václava.

BiblSýk: Sýkora, Jan Ladislav. *Nový zákon Pána našeho Ježíše Krista: Podle Vulgaty se stálým ohledem na text původní (řecký) přeložil a úvody i výklady opatřil Dr. Jan Lad. Sýkora*. Část první: Evangelia. Praha: Dědictví svatojanské, 1909.

Literatura

- Benjamini, Yoav – Hochberg, Yosef. 1995. Controlling the false discovery rate: a practical and powerful approach to multiple testing. *Journal of the Royal Statistical Society Series B* 57, 289–300.
- Cardinaletti, Anna & Starke, Michal 1999. The Typology of Structural Deficiency. A Case Study of the Three Classes of Pronouns. In van Riemsdijk, Henk (ed.). *Clitics in the Languages of Europe*, 143–233. Berlin & New York: Mouton de Gruyter.
- Ćavar, Damir & Wilder, Chris. 1999. “Clitic Third” in Croatian. In van Riemsdijk, Henk (ed.). *Clitics in the Languages of Europe*, 429–467. Berlin & New York: Mouton de Gruyter.
- Čech, Radek, Kosek, Pavel, Navrátilová, Olga & Mačutek, Ján. 2019a. Wackernagel's Position and Contact Position of Pronominal Enclitics in Older Czech. Competition or Cooperation? In: *Jazykovedný časopis* 70 (2), 267–275.
- Čech, Radek, Kosek, Pavel, Navrátilová, Olga & Mačutek, Ján. 2019b. Full valency and the position of enclitics in the Old Czech. In Chen, Xinying & Ferrer-i-Cancho, Ramon (eds.). *Proceedings of the First Workshop on Quantitative Syntax (Quasy, SyntaxFest 2019)*, 83–88. Stroudsburg, PA (USA): Association for Computational Linguistics.
- Dittmann, Robert. 2012. *Dynamika textu Kralické bible v české překladatelské tradici*. Olomouc: Refugium Velehrad-Roma.
- Ertl, Václav. 1924. Příspěvek k pravidlu o postavení příklonek. In *Naše řeč* 8 (9), 257–268; 8(10), 293–309.
- Franks, Steven & King, Tracy H. 2000. *A Handbook of Slavic Clitics*. New York: Oxford University Press.
- Grepl, Miroslav. 1968. Vliv slovanských jazyků na ustalování syntaktické struktury novodobé češtiny. In Havránek, Bohuslav et al. (ed.), *Československé přednášky pro VI. mezinárodní sjezd slavistů v Praze*, 129–133. Praha: Academia.
- Halpern, Aaron. 1995. *On the Placement and Morphology of Clitics*. Stanford: Stanford CSLI 1995.
- Hochberg, Yosef – Tamhane, Ajit T. 1987. *Multiple Comparison Procedures*. New York: Wiley.
- Junghanns, Uwe. 2002. Klitische Elemente im Tschechischen: eine kritische Bestandaunahme. In Daiber, Thomas (ed.). *Linguistische Beiträge zur Slavistik IX.*, 117–150. München: Sagner.
- Kosek, Pavel. 2017. Vývoj českých klitik. In Karlík, Petr, Nekula, Marek & Pleskalová, Jana (eds.). *Nový encyklopedický slovník češtiny*, 2060–2064. Praha: Nakladatelství Lidové noviny.
- Kosek, Pavel. 2011. *Enklitika v češtině barokní doby*. Brno: Host.
- Kosek, Pavel, Čech, Radek & Navrátilová, Olga. 2021. Vliv délky iniciální fráze na slovosled enklitického reflexiva se závislého na verbu finitu ve staročeském Pasionálu. In Bernhard Brehmer, Anja Gattnar, Tatiana Perevozchikova (eds.). *Von A wie Aspekt bis Z wie zdvořilost. Ein Kaleidoskop der Slavistik für Tilman Berger zum 65. Geburtstag*. Tübingen: Verlag Tübingen University Press, 279–287.
- Kosek, Pavel, Čech, Radek & Navrátilová, Olga. 2020. The influence of the Latin pretext on the word order of pronominal enclitics in the 1st edition of the Old Czech Bible. In Birzer, Sandra & Mendoza, Imke (eds.). *Diachronic Slavonic Syntax 3: Traces of Latin, Greek and Church Slavonic in Slavonic Syntax*. Berlin & Boston: de Gruyter, (forthcoming).
- Kosek, Pavel, Čech, Radek & Navrátilová, Olga. 2018a. Starobylá dativní enklitika *mi*, *si*, *ti* ve staročeské bibli 1. redakce. In Malčík, Petr (ed.), *Vesper Slavicus. Sborník k nedožitým devadesátinám prof. Radoslava Večerky*, 137–151. Praha: Nakladatelství Lidové noviny.
- Kosek, Pavel, Čech, Radek & Navrátilová, Olga 2018b. Slovosled staročeských pronominálních enklitik závislých na VF ve staročeské bibli 1. redakce. *Slavia* 87(1–3), 189–204.

- Kosek, Pavel, Čech, Radek, Navrátilová, Olga & Horák, Martin. 2020a. Slovosled pronominálních enklitik *mi, si, ti, ho, mu* závislých na verbu finitu v prvním vydání *Bible kralické*. *Listy filologické* 143 (1–2), 99–147.
- Kosek, Pavel, Čech, Radek, Navrátilová, Olga & Horák, Martin. 2020a. Slovosled pronominálních enklitik *mi, si, ti, ho, mu* závislých na verbu finitu v prvním vydání *Bible kralické*. *Listy filologické* 143 (1–2), 99–147.
- Kosek, Pavel, Čech, Radek, Navrátilová, Olga & Horák, Martin. 2020b. Slovosled reflexivního *se* závislého na verbu finitu v prvním vydání *Bible kralické*. *Listy filologické* 143 (1–2) (forthcoming).
- Kosek, Pavel, Čech, Radek, Navrátilová, Olga & Mačutek, Ján. 2018a. On the Development of Old Czech (En)clitics. In *Glottometrics* 40(1), 51–62.
- Kosek, Pavel, Čech, Radek, Navrátilová, Olga & Mačutek, Ján. 2018b. Word order of reflexive *sě* in finite verb phrases in the first edition of the Old Czech Bible translation. In *Studia Linguistica Universitatis Iagellonicae Cracoviensis* 133(3), 177–200.
- Kučera, Doman. 2020. *Slovosled se ve frázi VF v Sýkorově překladu Matoušova evangelia*. Brno [M. A. Thesis]. Available at https://is.muni.cz/th/o20fg/Anotace_Mt_Syk09.pdf?info=1
- Kyas, Vladimír. 1997. *Česká Bible v dějinách národního písemnictví*. Praha: Vyšehrad.
- Lenertová, Denisa. 2001. On Clitic Placement. Topicalization and CP-Structure in Czech. In Kosta, Petr & Frasek, Jens (eds.). *Current Approaches to Formal Slavic Linguistics*, 294–305. Berlin: Peter Lang.
- Migdalski, Krzysztof 2016. *Second position effects in the syntax of Germanic and Slavic languages*. Wrocław: Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego.
- Mathesius, Vilém. 1947. *Spisovná čeština a obecný jazykozpyt*. Praha: Melantrich.
- Navrátilová, Olga, Kosek, Pavel, Čech, Radek & Horák, Martin. 2020. Slovosled pronominálních forem *mi, ho, mu* v *Bibli kralické* a otázka míry vlivu původních předloh. *Bohemistika* XIX (4), 453–478.
- Pajović, Nemanja. 2020. *Slovosled pronominálních enklitik ve staročeském Pasionálu*. Brno [M. A. Thesis]. Available at <https://is.muni.cz/auth/th/z9d41/>.
- Palková, Zdena. 1974. *Rytmická výstavba prozaického textu*. Praha: Academia.
- Palková, Zdena. 1994. *Fonetika a fonologie češtiny*. Praha: Karolinum.
- Palková, Zdena. 2017. *Promluvový úsek*. In Karlík, Petr, Nekula, Marek & Pleskalová, Jana (eds.). *Nový encyklopedický slovník češtiny*, 1428–1433. Praha: Nakladatelství Lidové noviny.
- Pancheva, Roumyana. 2005. The rise and fall of second-position clitics. *Natural Language and Linguistic Theory* 23 (1), 103–167.
- Panevová, Jarmila & Karlík, Petr. 2017. *Reflexivní sloveso*. In Karlík, Petr, Nekula, Marek & Pleskalová, Jana (eds.). *Nový encyklopedický slovník češtiny*, 1536–1541. Praha: Nakladatelství Lidové noviny.
- Pergler, Jiří. 2016. K otázce tzv. akuzativního *se* v češtině: pohled (nejen) diachronní. *Slovo a slovesnost* 77(2), 102–122.
- Radanović-Kocić, Vesna. 1996. The placement of Serbo-Croatian clitics: A prosodic Approach. In Aaron Halpern & Arnold Zwicky (eds.). *Approaching second: second position clitics and related phenomena*, 429–445. Stanford: CSLI.
- Ross, Sheldon M. 2006. *Simulation*. Burlington: Elsevier.
- Snedecor, George W. & Cochran, William G. 1989. *Statistical Methods*. Ames: Iowa State University Press.
- Skarnitzl Radek, Šturm Pavel & Volín Jan. *Zvuková báze řečové komunikace. Fonetický a fonologický popis řeči*. Praha: Karolinum 2016.
- Šlosar, Dušan. 1981. *Slovotvorný vývoj českého slovesa*. Brno: UJEP.
- The Clementine Vulgate Project*. Available at <http://vulsearch.sourceforge.net/>

- Toman, Jindřich. 2004. Ertlova diskuse českých klitik. In Hladká, Zdeňka & Karlík, Petr (eds.). *Čeština – univerzália a specifika 5*, 73–79. Brno: Nakladatelství Lidové noviny.
- Toman, Jindřich. 2000. Prosodické spekulace o klitikách v nekanonických pozicích. In Hladká, Zdeňka & Karlík, Petr (eds.). *Čeština – univerzália a specifika 2*, 161–166. Brno: Masarykova univerzita.
- Uhlířová, Ludmila, Kosta, Petr & Veselovská, Ludmila. 2017. Klitikon. In Karlík, Petr, Nekula, Marek & Pleskalová, Jana (eds.). *Nový encyklopedický slovník češtiny*, 808–818. Praha: Nakladatelství Lidové noviny.
- Uličný, Oldřich. 2017. *Český pravopis*. In Petr Karlík, Marek Nekula & Jana Pleskalová (eds.). *Nový encyklopedický slovník češtiny*, 236–239. Praha: Nakladatelství Lidové noviny.
- Večerka, Radoslav. 1989. *Altkirchenslavische (Altbulgarische) Syntax I, Die lineare Satzorganisation*. Freiburg i. Br: Weiher.
- Vintr, Josef. 2008. Bible (staroslověnský překlad, české překlady). In Merhaut, Luboš et al. (eds.). *Lexikon české literatury. 4/II U–Ž, Dodatky A–Ř*, 1882–1887. Praha: Academia.
- Zaliznjak, Andrej. 2008. *Drevněrussskije enklitiki*. Moskva: Jazyki slavjanskich kul'tury.

Pavel Kosek
Masarykova univerzita, Ústav českého jazyka
A. Nováka 1
602 00 Brno
kosek@phil.muni.cz

Radek Čech
Ostravská universita v Ostravě, Katedra českého jazyka
Reální 5
701 03 Ostrava
radek.cech@osu.cz

Ján Mačutek
Univerzita Komenského, Katedra aplikovanej matematiky a štatistiky
Mlynská dolina
Slovensko
842 48 Bratislava 4
jmacutek@yahoo.com

APENDIX

Results – discussion

- high number of post-initial postverbal position is distorted by the proportion of single clausal positions – the clitic has no choice but this position

(1) a. **Přisahej** mi ČSP Gn 47:31

(2) a. **Přisáhni** mi BiblKral Gn 47:31

(2) b. **Dal** mi Bůh jiné símě [...] BiblKral Gn 4:25

- other positions are not ambiguous - at least in the sense that they could have a different realization, for example post-initial preverbal position (1b.), (3a.,b.) could be realized also as non-post-initial postverbal position (1b.)', (3a.,b.)'

(1) b. *Jeden*₁ mi₂ **odešel**₃ Gn 44:28

(3) a. *Nepustím tě*, [*leč*₁ mi₂ **požehnáš**₃] BiblKral Gn 32:26

(3) b. *Tak*₁ mi₂ **učinil**₃ [*služebník tvůj*]₄ BiblKral Gn 39:19

(1) b.' **Jeden*₁ **odešel**₂ mi₃ Gn 44:28

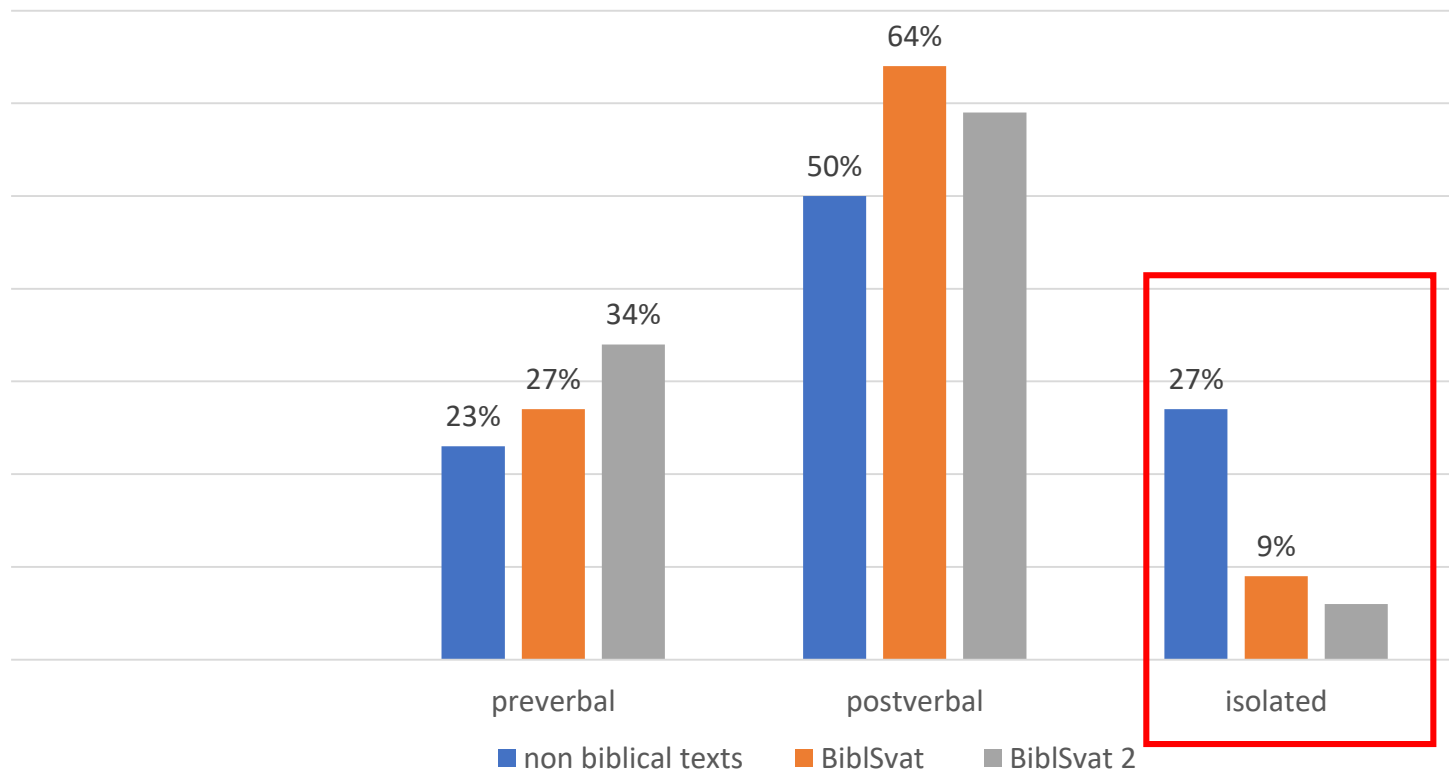
(3) a.' **Nepustím tě*, [*leč*₁ **požehnáš**₂ mi₃] BiblKral Gn 32:26

(3) b.' **Tak*₁ **učinil**₂ mi₃ [*služebník tvůj*]₄ BiblKral Gn 39:19

Cooperation of the post-initial and contact position in Bible translation – Baroque Era (1620-1775), Kosek 2011

	non biblical texts		BiblSvat		BiblSvat comments	
	Σ		Σ		Σ	
preverbal	36	23 %	51	27 %	11	34 %
postverbal	80	50 %	122	64 %	19	59 %
isolated	43	27 %	17	9 %	2	6 %
Σ	159		190		32	

Cooperation of the post-initial and contact position in Bible translation – Baroque Era (1620-1775), Kosek 2011



Development of clausal position of *mi* - without examples of post-initial postverbal position

- Even if we leave out the ambiguous positions, the post-initial position remains dominant

Table 5 Development of clausal position of *mi* - without post-initial postverbal position

		iniciální p.	postiniciální p.	nepostiniciální p.	Σ
BiblOl	1417	0	123	21	144
%					
BiblMlyn	2. pol. 15. st.	0	111	36	147
%					
BiblBen	1506	0	102	59	161
%					
BiblMel	1570	0	86	67	153
%					
BiblKral	1594	0	105	48	153
%					
BiblSvat	1677	0	78	71	149
%					
BibSýk/ BibHejčl	1909	0	99	60	159
%					
ČSP	2009	0	114	6	143
%					

Post-initial position (2P) after the first phrase containing two and more words I

If the first phrase contains two or more words, the enclitic may appear in either of the following two variants of the post-initial position:

a) At the end of the initial phrase, in the so-called 2D position (Halpern 1995), as examples (1b.,c.) show:

(1) b. XP – **cl** – YP

[*Starý strom*]₁ *se*₂ [***skácel***]₃

c. XP – **cl** – YP – ZP – [...]

[*Starý strom*]₁ *se*₂ [*v zahradě*]₃ [*rázem*]₄ [***skácel***]₅ [...]

Post-initial position (2P) after the first phrase containing two and more words II

b) after the first word of the initial phrase, in the so-called 2W position (Halpern 1995, as examples (2a.,b.) show:

(2) a. [XP₁] – **cl** – [XP₂] – YP

[*Starý*]₁ *se* [*strom*]₁ [***skácel***]₂

b. [XP₁] – **cl** – [XP₂] – YP – ZP – [...]

[*Starý*]₁ *se*₂ [*strom*]₁ [*v zahradě*]₃ [*rázem*]₄ [***skácel***]₅ [...]

Table 6 The variants of the non-post-initial position of *mi* with respect to final and prefinal positions

	Bibl Ol	Bibl Mlyn	Bibl Ben	Bibl Mel	Bibl Kral	Bibl Svat	BiblSýk/ BiblHejčl	ČSP
final position	13	18	25	29	12	34	13	0
%								
prefinal p.	0	3	3	7	4	4	11	0
%								
other non-post- initial p.	8	15	31	31	32	33	36	6
%								
Σ	21	36	59	67	48	71	60	6

Post-initial position after an embedded clause (CP) or a transgressive phrase (AP)

3. After an embedded clause (CP) or a transgressive phrase (AP), the enclitic is placed immediately after the first word/phrase of the matrix clause, as shown in (3)a.,b.,c.:

(3) a. C/AP – XP – cl

[[Byv podťat,]₁ **skácel**₂ se₃]

[[Když byl podťat,]₁ **skácel**₁ se₃]

b. C/AP – XP – cl – YP

[[Byv podťat,]₁ [rázem]₂ se₃ **skácel**₄]

[[Když byl podťat,]₁ [rázem]₂ se₃ **skácel**₄]

c. C/AP – XP – cl – YP – ZP – [...]

[[Byv podťat,]₁ [rázem]₂ se₃ [starý strom]₄ **skácel**₅ [...]]

[[Když byl podťat,]₁ [rázem]₂ se₃ [starý strom]₄ **skácel**₅ [...]]